

Samenvatting scheikunde h2 water §2 tm 6

§2 de bijzondere stof water

Eigenschappen van water	<ul style="list-style-type: none"> • Water heeft vier eigenschappen waardoor het zo bijzonder is: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dichtheid <ol style="list-style-type: none"> a. De moleculen hebben in de vloeibare fase geen vaste plaats b. De vloeistof van water is dus qua dichtheid groter dan de dichtheid van water in de vaste fase c. Dichtheid (g/cm^3) = $\frac{\text{massa}}{\text{volume}}$ ($\rho = \frac{M}{V}$) 2. Soortelijke warmte <ol style="list-style-type: none"> a. Er is veel warmte voor nodig om 1 kilogram water een graad warmer te maken 3. Hoog kookpunt <ol style="list-style-type: none"> a. Watermoleculen hebben een kleine positieve elektrische lading aan de ene kant van het molecuul en een kleine negatieve elektrische lading aan de andere kant b. Positieve en negatieve ladingen trekken elkaar aan c. De krachten tussen de positieve en negatieve ladingen in water zijn krachtiger dan de vanderwaalskrachten d. Bij water moeten de moleculen elkaar loslaten en daarom is het veel lastiger te verwarmen e. Het kookpunt wordt weergegeven in kelvin 4. Groot oplosvermogen <ol style="list-style-type: none"> a. Zonder het goede oplosvermogen van water zou er geen leven zijn
-------------------------	--

§3 water als oplosmiddel

Wat gebeurt er bij het oplossen van een stof?	<ul style="list-style-type: none"> • Als een stof sublimeert, verdampt of oplost, breken de verbindingen tussen de moleculen • Als een stof oplost breken niet alleen de verbindingen tussen de moleculen maar ook de bindingen tussen de moleculen van het oplosmiddel <ul style="list-style-type: none"> ○ Deze moleculen vormen samen nieuwe bindingen
Oplossingen en suspensies	<ul style="list-style-type: none"> • Een oplossing is een mengsel dat altijd helder/doorzichtig is • Een oplossing kan kleurloos of gekleurd zijn • Een suspensie is een mengsel dat altijd troebel/ondoorzichtig is <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit komt doordat de vaste stof niet is opgelost
Oplosbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • De oplosbaarheid van een stof = 'het maximale aantal grammen van die stof dat je kunt oplossen in een kilogram van een bepaald oplosmiddel.' • Ook gassen zijn oplosbaar in een vloeistof, al zal de oplosbaarheid meestal klein zijn (vissen en water)
Oplosbaarheid en temperatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Voor vaste stoffen geldt: hoe hoger de temperatuur van de vloeistof, des te groter is de oplosbaarheid • Voor gassen geldt: hoe hoger de temperatuur van de vloeistof, des te kleiner is de oplosbaarheid

§4 waterkwaliteit

Kwaliteitscontrole en ADI-waarde	<ul style="list-style-type: none"> • Drinkwater is geen zuivere stof want er komen opgeloste stoffen in voor
----------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Voor elke stof is er in principe een gevarengrens vastgesteld voor hoeveel van een bepaalde schadelijke stof erin mag zitten <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit wordt aangeduid in de ADI-waarde ○ Aanvaardbare-Dagelijkse-Inname <ul style="list-style-type: none"> ▪ De ADI-waarde wordt weergegeven in milligram
Hardheid van water	<ul style="list-style-type: none"> • Water waar veel opgeloste kalk in zit, heet hard water • Hoe meer kalk aanwezig is in een liter water, des te harder het water • Kalk is voor de mens een belangrijke stof omdat er veel calcium in zit
§5 cosmetica	
Mengen van vloeistoffen	<ul style="list-style-type: none"> • Cosmetica zijn mengsels van water en olie • Voor cosmetica is het een probleem dat olie en water slecht mengen <ul style="list-style-type: none"> ○ Dit wordt opgelost door een hulpstof toe te voegen • Een emulsie is een mengsel van 2 vloeistoffen, die eigenlijk niet goed mengbaar zijn <ul style="list-style-type: none"> ○ Een emulsie kan wit of gekleurd zijn maar is altijd troebel ○ Een emulsie zal vrij snel weer ontmengen en dan zullen ze boven elkaar hangen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dit wordt een tweelagensysteem genoemd ○ Als je niet wil dat een emulsie zich ontmengt moet je een hulpstof (emulgator) toevoegen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Een emulgatormolecuul heeft een vrij lange staart die uit C- en H-atomen bestaat, en een kop waarin O-atomen voorkomen ▪ Hierdoor ontstaat er een molecuul waarvan de kop goed oplosbaar is in water <ul style="list-style-type: none"> • De kop wordt hierom hydrofiel genoemd ▪ De staart lost niet op in olie en vet én is dus hydrofoob
Zuurgraad of pH	<ul style="list-style-type: none"> • Je huid heeft een zuurgraad of pH van 5 of 6 • De zuurgraad van cosmetica mag niet te veel verschillen met die van de huid • Elke oplossing heeft een bepaalde pH die tussen de 0 en 14 ligt • Voor zure oplossingen geldt: pH < 7 • Voor neutrale oplossingen geldt: pH = 7 • Voor basische oplossingen geldt: pH > 7
§6 reinigingsmiddelen	
Zure reinigingsmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Zure reinigingsmiddelen worden gebruikt om kalkaanslag te verwijderen • Hoe hardnekkiger de kalkaanslag des te zuurder moet het reinigingsmiddel zijn
Basische reinigingsmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> • Vettig vuil wordt meestal weggehaald met behulp van basische reinigingsmiddelen • Hoe hardnekkiger en vetter het vuil des te agressiever is het benodigde reinigingsmiddel • Ook werkt het erg goed als allesreiniger, schuurmiddel en desinfectiemiddel

<p>De werking van een zeep in een basisch reinigingsmiddel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Een basisch reinigingsmiddel bestaat uit een hydrofobe staart en een hydrofiele kop • Een vetvlek kun je alleen verwijderen met water en zeep • De staarten van de zeepmoleculen dringen in het vet • Het vetbolletje wordt helemaal omgeven door zeepmoleculen • Dan kan het vetbolletje wel oplossen
<p>Aantekeningen</p>	
<p>Bindingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bindingen in moleculen: atoombindingen • Bindingen tussen moleculen • - Alle moleculen; vanderwaalskrachten • Water heeft nog een extra aantrekkingskracht • <u>Waterstofbruggen</u> <hr/> <p>Waterstofbruggen</p> <p>H-brug/waterstofbrug =</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alleen bij moleculen met een OH- of NH-groep <hr/> <p>Oplosbaar in water</p> <p>Hydrofiel = oplosbaar in water. Lost niet op in hydrofobe vloeistoffen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoffen die bestaan uit moleculen die H-bruggen kunnen vormen <p>Hydrofoob = Niet oplosbaar in water wel in hydrofobe vloeistoffen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoffen die bestaan uit moleculen die geen H-bruggen kunnen vormen 	